

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ВННІЕ ЗУНУ

Борис ПОГРІЩУК

« » 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. профектора з науково-педагогічної роботи ЗУНУ

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

« » 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Соціальна відповідальність бізнесу»

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 07 Управління та адміністрування

Спеціальність – 071 Облік і оподаткування

Освітньо-професійна програма – «Облік і оподаткування»

Кафедра економіки, обліку та оподаткування

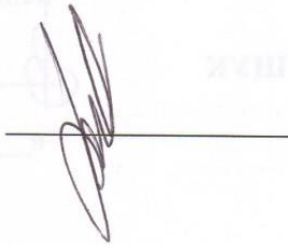
Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)	Іспит (сем.)
Денна	1	2	30	15	5	4	96	150	Залік, 2	-
Заочна	1	1,2	8	4		-	138	150	Залік, 2	-

Вінниця – ВННІЕ ЗУНУ – 2023

Робочу програму склала професор кафедри економіки, обліку та оподаткування
ВННІЕ ЗУНУ, д.е.н. Інна СИСОЄВА _____

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки, обліку та
оподаткування ВННІЕ ЗУНУ, протокол № 1 від 28 серпня 2023 року

Завідувача кафедри,
к.е.н., доцент

Віктор ПИЛЯВЕЦЬ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності з обліку і
оподаткування, протокол № 1 від 30 серпня 2023 р.

Голова групи
забезпечення спеціальності
д.е.н., професор

Руслан БРУХАНСЬКИЙ

№ п/п	Курс	Семестр	Година	ПР	ТР	СРС	Розом	Інше	Всього
1	1	1	10	2	15	4	48	180	257
2	1	2	8	4	1	178	150	180	511

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ»

1. Опис дисципліни « Соціальна відповідальність бізнесу»

Дисципліна – Соціальна відповідальність бізнесу	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS - 5	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Статус дисципліни: Вибіркова дисципліна Мова навчання-українська
Кількість залікових модулів - 4	Спеціальність – 071 «Облік і оподаткування»,	Рік підготовки: <i>Денна - 1</i> <i>Заочна - 2</i> Семестр : <i>Денна - 1</i> <i>Заочна – 2</i>
Кількість змістових модулів - 2	Ступінь вищої освіти - магістр	<i>Лекції :</i> <i>Денна – 30 год.</i> <i>Заочна – 8 год.</i> <i>Практичні заняття:</i> <i>Денна – 15 год.</i> <i>Заочна – 4 год.</i>
Загальна кількість годин – 150 год.		<i>Самостійна робота</i> <i>Денна – 100 год. (т.ч. тренінг 4 год.)</i> <i>Заочна – 138 год.</i> <i>Індивідуальна робота (КПІЗ):</i> <i>Денна – 5 год</i>
Тижневих годин: Денна форма навчання: 2 семестр – 10 год., з них аудиторних – 3 год.		Вид підсумкового контролю - Залік

2. Мета й завдання вивчення дисципліни «Соціальна відповідальність бізнесу»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Програма та тематичний план дисципліни орієнтовані на засвоєння теоретичних та прикладних засад соціальної відповідальності бізнесу.

Курс "Соціальна відповідальність бізнесу" охоплює теоретичні, нормативні та методичні основи соціальної відповідальності. Курс повинен сприяти формуванню висококваліфікованих фахівців у галузі внутрішнього управління підприємством незалежно від форм власності та сфер господарювання.

Головним завданням курсу "Соціальна відповідальність бізнесу" є формування у студентів знань та практичних навичок впровадження соціально відповідальної поведінки організації в ринковому середовищі її функціонування.

Вивчення курсу "Соціальна відповідальність бізнесу" передбачає цілеспрямованої роботи над вивченням спеціальної літератури, активної роботи на лекціях та практичних заняттях, самостійної роботи та виконання індивідуальних завдань.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Завданнями вивчення дисципліни "Соціальна відповідальність бізнесу" є:

- засвоєння алгоритмів реалізації підходів соціальної відповідальності бізнесу в різних сегментах управління організацією, зокрема:
 - ідентифікація, аналіз і ранжування очікувань заінтересованих сторін організації з позицій концепції соціальної відповідальності менеджменту,
 - застосовування основних принципів прийняття етичних управлінських рішень;
 - збір й оцінка інформації щодо соціальної відповідальності менеджменту для прийняття рішень і формування пропозицій до програм розвитку організації;
 - набуття навиків щодо розробки етичних кодексів організацій, фахівців різних професій;
- вміння аналізувати соціальну звітність організації і готувати необхідну інформацію для її формування.

2.3. Результати навчання

Результати навчання:

- оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації
- демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності
- уміти організовувати та брати участь у волонтерських/культурно-освітніх/спортивних проектах, спрямованих на формування здорового способу життя / активної громадянської позиції
- уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування
- уміти організовувати колективну роботу, працювати в команді, толерантно сприймаючи соціальні, етнічні, конфесійні та культурні відмінності, особисто діяти відповідно до етичних норм та цінностей

- демонструвати здатність діяти соціально відповідально, психологічно адекватно та громадсько свідомо на основі етичних принципів професійної діяльності.
- уміння формувати та підтримувати суспільно позитивний імідж організації
- навички здійснення оцінки результативності соціальної відповідальності організації

3. Програма дисципліни «Соціальна відповідальність бізнесу»

Дисципліна “Соціальна відповідальність бізнесу” включає два змістових модулі.

Змістовий модуль 1. Основи соціальної відповідальності бізнесу

Тема 1. Концептуальні основи соціальної відповідальності бізнесу

Поняття відповідальності в системі суспільних взаємовідносин. Локус контролю. Піраміда А. Керолла. Групи мотивів щодо відповідальності індивіда та суспільної спільноти. Усвідомлення відповідальності. Соціальна відповідальність бізнесу: сутність, значення та складові елементи. Позиції щодо розуміння соціальної відповідальності різними суспільними групами. Рівні соціальної відповідальності. Форми прояву та реалізації соціальної відповідальності бізнесу. Заходи реалізації форм соціальної відповідальності бізнесу. Соціальна відповідальність бізнесу: соціальне зобов'язання, соціальне реагування, соціальна чутливість. Фактори впливу на вибір соціально відповідальної поведінки організації. Переваги соціально відповідального підходу для бізнесу. Тенденції соціальної відповідальності бізнесу на сучасному етапі. Передумови становлення і розвитку соціальної відповідальності бізнесу. „Відкрита” та „прихована” форма соціальної відповідальності. Принципи соціально відповідальної поведінки бізнесу на сучасному етапі.

Література: 3, 4,12,14

Тема 2. Засади формування і розвитку соціальної відповідальності бізнесу

Соціальна політика держави. Три основні моделі соціальної політики держави: ліберальна, корпоративна, суспільна. Бісмарківська та беверіджська моделі соціальної політики держави. Глобалізаційний підхід щодо реалізації соціальної політики держави. Історична трансформація поглядів на соціальну справедливість у суспільстві. Соціальна справедливість. Умови справедливості розподілу суспільних благ. Чотири погляди на соціальну справедливість: егалітаристська, утилітаристська, роулсіанська, ринкова.

Література: 3, 4,12,14

Тема 3. Соціальне підприємництво та соціальна відповідальність менеджера

Соціальне підприємництво. Соціальна місія. Мета соціального підприємництва. Потрійний результат діяльності підприємства (модель 3P: Profit – Planet – People): економічна, соціальна та екологічна ефективність. Три основних підходи до визначення соціального підприємництва. Історія соціального підприємництва в Україні. Характерні ознаки соціального підприємництва. Соціальна відповідальність менеджера. Рівні соціальної відповідальності менеджера. Кодекс корпоративної поведінки. Стандарти розробки кодексу. Функції корпоративних кодексів. Умови дієвості корпоративних кодексів. Типовий кодекс корпоративної поведінки.

Література: 1, 12,20,23

Тема 4. Соціальні проекти та ініціативи в діяльності організації

Основні кроки провадження у практику діяльності організації соціально відповідального підходу. Основні питання, які повинен вирішити менеджер в процесі вибору напряму соціально відповідальної поведінки організації. Вибір суспільно корисної справи. Вибір ініціативи для підтримки соціально відповідального підходу. Розробка і втілення програми. Просування добродійної справи. Основні інструменти реалізації соціальної ініціативи щодо просування добродійної справи. Основні переваги для підприємства щодо просування добродійної справи. Основні потенційні проблеми при застосуванні ініціативи «Просування добродійної справи». Ключові фактори успіху просування добродійної справи. Добродійний маркетинг. Соціальний маркетинг. План провадження заходів соціального маркетингу. Філантропія. Основні інструменти реалізації філантропії. Проект реалізації філантропічних заходів. Волонтерська робота. Соціально відповідальні підходи до ведення бізнесу.

Література: 11,12,22,23

Змістовий модуль 2. Прикладні засади формування і реалізації соціальної відповідальності бізнесу

Тема 5. Діалог зі стейкхолдерами як основний напрямок соціальної відповідальності бізнесу

Поняття і види стейкхолдерів. Конфлікти інтересів між стейкхолдерами. Аналіз стейкхолдерів. Основні завдання аналізу стейкхолдерів. Матриця стейкхолдерів. 5 етапів заповнення матриці стейкхолдерів. Карта стейкхолдерів. 4 групи стейкхолдерів. Індикатори необхідності діалогу зі стейкхолдерами. Ситуації недоцільності діалогу зі стейкхолдерами. Характеристики стратегічного діалогу зі стейкхолдерами. Принципи стратегічного діалогу зі стейкхолдерами. Види діалогу зі стейкхолдерами.

Література: 4, 14, 12,13

Тема 6. Стратегія соціально відповідальної поведінки організації в ринковому середовищі

Концепції побудови стратегії соціально відповідальної поведінки організації в ринковому середовищі. Чотири моделі поведінки організації щодо соціальної відповідальності. Класична концепція побудови стратегії соціальної відповідальності бізнесу. “Залізний закон відповідальності”. Філософія загального управління якістю. Фундаментальні концепції соціальної відповідальності бізнесу. Етика поведінки організації. Чотири сучасні етичні концепції бізнесу: утилітаризм, дотримання прав людини, справедливості і нова модель бізнесу. Складові етики поведінки організації в ринковому середовищі її функціонування. 4 базових інструменти реалізації етики відносин зі споживачами. Причини недотримання вимог етичних принципів ведення бізнесу. Інструменти підвищення рівня етичності поведінки організації. Імідж організації як базова компонента соціально відповідальної поведінки організації. Вимоги позитивного іміджу організації. Процес формування іміджу включає три етапи. Методика формування іміджу організації.

Література: 7,9,20,23

Тема 7. Формування складових соціально відповідальної поведінки організації
Організаційна культура як складова соціальної відповідальності бізнесу. Об'єктивні та суб'єктивні елементи організаційної культури. Об'єктивна та суб'єктивна організаційна культура. Етапи формування організаційної культури. Суть та значення відповідального ставлення організації до довкілля. Моделі природоохоронної діяльності. Форми стимулювання державою організацій до відповідального ставлення до довкілля. Екологічні податки. Продаж квот на забруднення навколишнього середовища. Продаж квот на забруднення навколишнього середовища. Принципи соціальної відповідальності у відносинах з споживачами. Етапи процесу формування складової соціальної відповідальності у відносинах з споживачами.

Література: 2,9,13

Тема 8. Соціально відповідальна поведінка організації у взаємодії з контрагентами ринку

Боротьба з відмиванням грошей. Основні генератори брудних грошей. Основні способи відмивання брудних грошей. Добросовісна конкуренція. Функції Антимонопольного комітету України. Приклади дій недобросовісної конкуренції. Сталі закупівлі. Етичні закупівлі. Закупівлі із включенням соціально відповідальних індикаторів. Принципи відповідальних закупівель. Умови контрактів відповідальних закупівель. Форми моніторингу діяльності постачальників.

Література: 4,11, 14, 21

Тема 9. Оцінка результативності соціальної відповідальності бізнесу та соціальна звітність

Аналіз і оцінка соціальної відповідальності організації за допомогою соціального аудиту. Основні етапи соціального аудиту. Аудит відповідності, аудит ефективності, стратегічний аудит. Чотири етапи експертизи соціального аудиту. Вивчення рівня внутрішньої соціальної відповідальності організації. Соціальний баланс. Моніторинг ефективності діяльності організації в контексті соціальної відповідальності. Моніторинг відповідального загального управління організацією. Моніторинг співпраці з групами впливу. Моніторинг розвитку людського капіталу. Моніторинг досягнення суспільної місії організації. Оцінка збереження та відтворення довкілля організацією. Показники соціальної відповідальності бізнесу в результатах діяльності організації. Інтегральний показник соціальної відповідальності бізнесу. Концепція потрійного результату діяльності. Група показників соціальної відповідальності перед працівниками. Група показників навколишнього середовища. Група показників поведінки організації на ринку. Група показників виконання суспільних вимог.

Література: 3, 13,15,18

Тема 10.Зарубіжний досвід становлення соціальної відповідальності бізнесу
Міжнародні організації у сфері соціальної відповідальності бізнесу. Глобальний договір ООН. Глобальний договір ООН. Мережа Глобального договору. Реалізація соціально відповідальної поведінки держави за новою концепцією сталого розвитку. Міжнародні стандарти соціальної відповідальності як доміанти формування і розвитку соціальної відповідальності бізнесу. Міжнародна організація праці. Міжнародна організація стандартизації. Інституційні стимули

застосування соціально відповідальної поведінки організацій на міжнародній арені. Інституційні обмеження розповсюдження інформації та реклами.
Література: 7,11,19

Тема 11. Особливості формування соціальної відповідальності організацій в Україні

Тенденції формування соціальної відповідальності організацій в Україні. Стратегічні напрями розвитку ефективної системи соціальної відповідальності в Україні. Напрями розвитку соціальної відповідальності в контексті подолання системної кризи. Національна концепція соціальної відповідальності бізнесу. Принципи національної концепції соціальної відповідальності бізнесу. Завданнями національної концепції соціальної відповідальності бізнесу. Стандарти соціальної відповідальності бізнесу. Сфери реалізації соціальної відповідальності бізнесу в Україні. Соціальні інвестиції.

Література: 2,10, 21,22

**4. Структура залікового кредиту дисципліни
«Соціальна відповідальність бізнесу»
Денна форма навчання**

	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. Основи соціальної відповідальності бізнесу					
Тема 1. Концептуальні основи формування і розвитку соціальної відповідальності бізнесу	2	1	10	-	Програмований контроль
Тема 2. Засади формування і розвитку соціальної відповідальності бізнесу	2	1	10	-	Програмований контроль
Тема 3. Соціальне підприємництво та соціальна відповідальність менеджера	2	1	10	-	Програмований контроль
Тема 4. Соціальні проекти та ініціативи в діяльності організації	4	1	10	-	Програмований контроль
Змістовий модуль 2. Прикладні засади формування і реалізації соціальної відповідальності бізнесу					
Тема 5. Діалог зі стейкхолдерами як основний напрямок соціальної відповідальності бізнесу	4	1	10	1	Програмований контроль
Тема 6. Стратегія соціально відповідальної поведінки організації в ринковому середовищі	4	1	10	1	Програмований контроль
Тема 7. Формування складових соціально відповідальної поведінки організації	4	2	10	1	Програмований контроль
Тема 8. Соціально відповідальна поведінка організації у взаємодії з контрагентами ринку	2	2	10	1	Програмований контроль
Тема 9. Оцінка результативності соціальної відповідальності бізнесу та соціальна звітність	2	2	12	-	Програмований контроль
Тема 10. Зарубіжний досвід	2	2	-	-	Програмований

становлення соціальної відповідальності бізнесу					контроль
Тема 11. Особливості формування соціальної відповідальності організацій в Україні	2	1	-	-	Програмований контроль
Заліковий модуль 2 (РКР)					2
Тренінг			4		
Заліковий модуль 3 (КПЗ)					2
ВСЬОГО	30	15	96	4	

Заочна форма навчання

	Кількість годин			
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота
Змістовий модуль 1. Основи соціальної відповідальності бізнесу				
Тема 1. Концептуальні основи формування і розвитку соціальної відповідальності бізнесу	1	-	14	-
Тема 2. Засади формування і розвитку соціальної відповідальності бізнесу	1	-	14	-
Тема 3. Соціальне підприємництво та соціальна відповідальність менеджера	1	-	14	-
Тема 4. Соціальні проекти та ініціативи в діяльності організації	1	2	10	-
Змістовний модуль 2. Прикладні засади формування і реалізації соціальної відповідальності бізнесу				
Тема 5. Діалог зі стейкхолдерами як основний напрямок соціальної відповідальності бізнесу	1	2	8	-
Тема 6. Стратегія соціально відповідальної поведінки організації в ринковому середовищі	1	-	14	-
Тема 7. Формування складових соціально відповідальної поведінки організації	1	-	14	-
Тема 8. Соціально відповідальна поведінка організації у взаємодії з контрагентами ринку	1	-	14	-
Тема 9. Оцінка результативності соціальної відповідальності бізнесу та соціальна звітність	-	-	14	-
Тема 10. Зарубіжний досвід становлення соціальної відповідальності бізнесу	-	-	14	-
Тема 11. Особливості формування соціальної відповідальності організацій в Україні	-	-	8	-
Разом	8	4	138	-

5. Тематика практичних занять

Практичне заняття №1

Тема: Концептуальні основи соціальної відповідальності бізнесу

Мета: Засвоєння основних сучасних моделей соціальної відповідальності бізнесу

Питання для обговорення:

1. Поняття відповідальності в системі суспільних взаємовідносин
2. Соціальна відповідальність бізнесу: сутність, значення та складові елементи
3. Тенденції соціальної відповідальності бізнесу на сучасному етапі

Література: [1,3, 4, с. 5-17]

Практичне заняття №2

Тема: Засади формування і розвитку соціальної відповідальності бізнесу

Мета: Засвоєння базових засад щодо формування соціальної політики держави на засадах соціальної справедливості та справедливого розподілу доходів

Питання для обговорення:

1. Моделі соціальної політики держави як базова передумова побудови системи соціальної відповідальності організації
2. Історична трансформація поглядів на соціальну справедливість у суспільстві

Література: [1,3, 4, с. 20-31]

Практичне заняття №3

Тема: Соціальне підприємництво та соціальна відповідальність менеджера

Мета: Засвоєння алгоритму складання корпоративного кодексу організації

Питання для обговорення:

1. Соціальне підприємництво як базова форма соціально відповідального бізнесу
2. Організація діяльності менеджера з соціальної відповідальності
3. Кодекс корпоративної поведінки

Література: [2, 4, с. 20-34]

Практичне заняття №4,5

Тема: Соціальні проекти та ініціативи в діяльності організації

Мета: Опанування прийомів застосування соціальних ініціатив в діяльності організації

Питання для обговорення:

1. Реалізація соціальних проектів як заходів забезпечення соціально відповідальної поведінки організації
2. Соціальні ініціативи в практиці господарської діяльності організації

Література: [2, 4, с. 20-34]

Практичне заняття №6,7

Тема: Діалог зі стейкхолдерами як основний напрямок соціальної відповідальності бізнесу

Мета: Засвоєння методик складання карти та матриці стейкхолдерів

Питання для обговорення:

1. Поняття і види стейкхолдерів
2. Аналіз стейкхолдерів
3. Карта стейкхолдерів
4. Стратегічний діалог зі стейкхолдерами

Література: [2, 4, с. 20-34]

Практичне заняття №8,9

Тема: Стратегія соціально відповідальної поведінки організації в ринковому середовищі

Мета: засвоєння основних принципів побудови внутрішньої організації менеджменту організації на засадах соціально відповідального підходу

Питання для обговорення:

1. Концепції побудови стратегії соціально відповідальної поведінки організації в ринковому середовищі
 2. Етика поведінки організації в ринковому середовищі її функціонування
 3. Імідж організації як базова компонента соціально відповідальної поведінки організації
- Література: [4, с. 36-112,8,11]

Практичне заняття №10,11

Тема. Формування складових соціально відповідальної поведінки організації

Мета: оволодіння основними прийомами побудови соціально відповідальної поведінки організацій в ринковому середовищі їх функціонування

Питання для обговорення:

- 1) Організаційна культура як складова соціальної відповідальності бізнесу
 - 2) Суть та значення відповідального ставлення організації до довкілля
 - 3) Формування складової соціальної відповідальності у відносинах зі споживачами
- Література: [4, с. 115-195, 8]

Практичне заняття №12

Тема. Соціально відповідальна поведінка організації у взаємодії з контрагентами ринку

Мета: оволодіння методиками формування соціально відповідальної поведінки при закупівлі та реалізації продукції підприємства

Питання для обговорення:

1. Боротьба з відмиванням грошей
2. Забезпечення доброчесної конкуренції
3. Відповідальні закупівлі

Література: [7,8]

Практичне заняття №13

Тема. Оцінка результативності соціальної відповідальності бізнесу та соціальна звітність

Мета: оволодіння сучасними методиками оцінки результативності соціальної відповідальності бізнесу, зокрема освоєння методики GRI щодо формування соціальної звітності.

Питання для обговорення:

- 1) Аналіз і оцінка соціальної відповідальності організації за допомогою соціального аудиту
- 2) Моніторинг ефективності діяльності організації в контексті соціальної відповідальності
- 3) Показники соціальної відповідальності бізнесу в результатах діяльності організації
- 4) Показники нефінансового звіту про соціальну відповідальність організації

Література: [7,8,12]

Практичне заняття № 14

Тема. Зарубіжний досвід становлення соціальної відповідальності бізнесу

Мета: оволодіння інструментами соціальної відповідальності бізнесу

Питання для обговорення:

- 1) Міжнародні організації у сфері соціальної відповідальності бізнесу
- 2) Міжнародні стандарти соціальної відповідальності як доміанти формування і розвитку соціальної відповідальності бізнесу
- 3) Інституційні стимули застосування соціально відповідальної поведінки організацій на міжнародній арені

Література: [6,8, 9, с.3-11, 10]

Практичне заняття № 15

Тема. Особливості формування соціальної відповідальності організацій в Україні

Питання для обговорення:

1. Тенденції формування соціальної відповідальності організацій в Україні

2. Національна концепція соціальної відповідальності бізнесу
Література: [6,8, 9, с.3-11, 10]

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

Варіанти КПЗ з дисципліни "Соціальна відповідальність бізнесу"

Завдання 1

Підготуйте реферат за нижче запропонованою проблематикою

Варіант 1.

Соціальна відповідальність особи

Варіант 2.

Соціальний маркетинг

Варіант 3.

Соціальне інвестування

Варіант 4.

Європейські стандарти у сфері праці

Варіант 5.

Соціально відповідальна поведінка організації у сфері охорони навколишнього середовища

Варіант 6.

Суспільний імідж організації

Варіант 7.

Організаційна культура

Варіант 8.

Соціальний аудит

Варіант 9.

Сталий розвиток організації

Варіант 10.

Історія становлення соціальної відповідальності бізнесу

Варіант 11.

Кодекс корпоративної поведінки організації

Варіант 12.

Менеджер із соціальної відповідальності

Варіант 13.

Глобальний договір ООН

Варіант 14.

Захист прав споживачів

Варіант 15.

Соціальна відповідальність територіальної громади

Варіант 16.

Соціальна відповідальність держави

Варіант 17.

Нефінансова звітність в організації

Варіант 18.

Оцінка ефективності соціальної відповідальності бізнесу

Варіант 19.

Імпакт-інвестування

Варіант 20.

Зелена економіка

Варіант 21.

Соціальна відповідальність органів місцевого самоврядування

Варіант 22.

Соціальна відповідальність ЗМІ

Варіант 23.

Принципи проведення відповідальних закупівель

Варіант 24.

Умови забезпечення доброчесної конкуренції

Варіант 25.

Вимоги стандарту AA1000

Варіант 26.

Соціальне підприємництво

Варіант 27.

Принципи функціонування зеленого офісу

Варіант 28.

Соціальна відповідальність громадянина

Варіант 29.

Індекс прозорості і підзвітності організацій

Варіант 30.

Фандрайзинг

Варіант 31.

Краудфайдинг

Варіант 32.

Особливості корпоративного спонсорства в Україні

Завдання 2

Описати практику (окремий захід чи низку взаємопов'язаних заходів) соціально відповідального підходу до ведення бізнесу іноземною або вітчизняною компанією.

Завдання 3

Підготуйте презентацію результатів виконання завдання 3 у редакторі PowerPoint.

7. Самостійна робота:

№ п/п	Тема та зміст самостійної роботи	К-сть годин	Форма представлення
1.	Опрацювання лекційного матеріалу, навчальної та спеціальної літератури, незалежних джерел та рекомендацій щодо світової та вітчизняної практики соціальної відповідальності бізнесу	30	Підготовка доповідей з проблемних питань

2.	Оволодіння технологією моніторингу ефективності діяльності щодо організації соціальної відповідальності бізнесу	36	Проведення моніторингу реалізації соціальної відповідальності бізнесу на прикладі конкретного Підприємства
3	Виконання індивідуального завдання	30	Аналітична записка з обґрунтуванням отриманих Результатів
	Всього	96	

8. Тренінг з дисципліни

Тематика тренінгу

1. Використання принципів Глобального договору в практиці діяльності господарюючих суб'єктів
2. Узгодження інтересів стейкхолдерів в процесі діяльності підприємства (ділова гра ООН «Глобальний договір ООН на основі 100 управлінських ситуацій – дилем).

Порядок проведення тренінгу

1. Вступна частина проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового завдання
2. Організаційна частина полягає у створенні робочого настрою у колективі студентів, визначенні правил проведення тренінгового завдання.
3. Практична частина шляхом виконання завдань.
4. Підведення підсумків. Обговорення результатів виконання завдань у групах, обмін думками.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

В процесі вивчення дисципліни «Соціальна відповідальність бізнесу» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- наскрізні проекти;
- командні проекти;
- розрахункові роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів КПЗ;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;

- ректорська контрольна робота;
- залік.

10. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання: Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету (інституту) за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Письмові роботи (теоретична частина КПЗ) підлягають перевірці на наявність плагіату та допускаються до захисту з коректними текстовими запозиченнями (не більше 25 %). Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, військовий стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету (інституту).

11. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Соціальна відповідальність бізнесу» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КПЗ)
<i>30 %</i>	<i>40 %</i>	<i>30 %</i>
1. Усне опитування під час занять (теми 1-8) – 10 балів за тему, максимально <i>50 балів</i> . 2. Письмова робота – <i>50 балів</i> .	1. Усне опитування під час занять (теми 8-11) – 10 балів за тему, максимально <i>50 балів</i> .	1. Активна участь у тренінгах – <i>20 балів</i> . 2. Написання та захист КПЗ – <i>80 балів</i> .
	2. Письмова робота - <i>50 балів</i>	

- Шкала оцінювання:

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Мультимедійний проектор, настільна ділова гра «Етичні проблеми бізнесу», онлайн гра від ООН «Цілі сталого розвитку» (URL: <https://game-globalcompact.org.ua/>)

№	Найменування	Номер теми
1	Електронний варіант лекцій	1-11
2	Індивідуальні завдання для самостійного виконання (електронний варіант)	1-11
3	Овсянюк-Бердадіна О. Ф. Соціальна відповідальність менеджменту: навчально-методичний комплекс. Тернопіль: ТНЕУ, 2015. 107 с.	1-11
4	Овсянюк-Бердадіна О. Ф. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник - Тернопіль: ТНЕУ, 2012. 204 с.	1-11
5	Мультимедійне забезпечення Програмне забезпечення базових інформаційних технологій: MS Office, телекомунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Opera, Google Chrome, Firefox)	1-11

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Амомова О. Ю. Державне регулювання соціального підприємництва та соціально відповідального бізнесу. В-цтво. ХарPI НАДУ «Магістр». 2019. URL: http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/conf/2010/2010_03.pdf

2. Антошко Т. Р. Впровадження корпоративної соціальної відповідальності на промислових підприємствах: монографія Нац. техн. ун-т України „Київ. політехн. ін-т”. К. : НТУУ „КПІ”, 2019. 275 с.

3. Впровадження корпоративної соціальної відповідальності в Україні/ URL::<https://www.srm-ukraine.org/ru/vprovadzhennya-korporativnoyi-socialnoyi-vidpovidalnosti-v-ukrayini/>

4. Гирик О. Корпоративна соціальна відповідальність: підручник Нац.

банк України, Ун-т банк. справи. К., 2019. 258 с.

5. Гітіс Т. П. Дослідження зарубіжного досвіду соціальної відповідальності бізнесу і можливості його адаптації до вітчизняних умов URL: [http://www.evd-journal.org/download/2017/3\(49\)/pdf/08-Gitis.pdf](http://www.evd-journal.org/download/2017/3(49)/pdf/08-Gitis.pdf)

6. Гогуля О. П. Соціальна відповідальність бізнесу : монографія Каб. Міністрів України, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. Ніжин, 2018. 175 с.

7. Дейч М.Є. Становлення та розвиток багаторівневої системи соціальної відповідальності: управлінський аспект: монографія. НАН України, Ін-т економікипром-сті. Донецьк, 2014. 352 с.

8. Європейська модель соціальної відповідальності URL: http://studopedia.com.ua/1_126834_yevropeyska-model-sotsialnoi-vidpovidalnosti.html

9. Sysoieva I., Pozniakovska N., Balaziuk O., Miklukha O., Akimova L., Pohrishchuk B. (2021). Social innovations in the educational space as a driver of economic development of modern society. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*, 3(38), 538–548. <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v3i38.237486>

10. Коник Д. Л, Олійник М. В., Привалов Ю. О. Соціальна відповідальність бізнесу в Україні: Матеріали експертного дослідження НАН України; Інститут соціології ; Фонд «Інтелектуальна перспектива»; Представництво Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) К.Батискаф, 2002.

11. Корпоративна соціальна відповідальність: підручник/ за заг.ред. д-ра екон.наук, проф. Т.С. Смовженко, д-ра екон.наук, проф.А.Я. Кузнецової. К.: УБС НБУ, 2009.

12. Котлер Ф. Корпоративна соціальна відповідальність Як зробити якомога більше добра для вашої компанії та суспільства Пер. з англ. С. Яринич. К.: Стандарт, 2005 С.405

13. Лазоренко Л. В. Корпоративна соціальна відповідальність як інноваційна стратегія бізнесу URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.

14. Методика визначення рейтингу корпоративної соціальної відповідальності URL: <http://um.co.ua/13/13-2/13-243.html>

15. Офіційна сторінка Глобального Договору ООН URL: <https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/mission/principles>

16. Петрос О.М. Соціальний діалог як інструмент формування корпоративної політики сучасних підприємств в Україні: навч. посіб. К.: Центр учбовоїлітератури, 2008. 60 с.

17. Рівень впровадження цілей сталого розвитку компаніями в Україні URL:http://csr-ukraine.org/wp-content/uploads/2018/01/SDG-Report_print.pdf

18. Саприкіна М. А Корпоративна соціальна відповідальність: моделі тауправлінська практика К. : ТОВ «Фарбований лист», 2019. 480 с.

19. Смовженко Т. С. Корпоративна соціальна відповідальність К. : УБС НБУ, 2018. – 314 с.

20. Соціальна відповідальність: теорія і практика розвитку: монографія / А. М. Колот та ін. ; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Колота; Держ. вищ. навч. закл. „Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана”, Наук. парк, Ін-т соц.-труд. відносин. К. : КНЕУ, 2012. 501 с.

21. Стародубська М. Вісник доктрини приватної ініціативи Соціальна відповідальність бізнесу в Україні. К., УНЦПД, 2005. 40с.
22. Стратегія розвитку СББ в Україні до 2020 року URL: http://svb.ua/sites/default/files/201309_strategiya_spriyannya_rozvitku_svb_v_ukrayin_i.pdf
23. Тарнавська Н. П., Овсянюк-Бердадіна О. Ф. Соціальна відповідальність бізнесу: навч. посіб. Тернопіль, 2012 р.
24. Шаповал В. М. Соціальна відповідальність бізнесу в структурі управління економікою : монографія / В. М. Шаповал; ДВНЗ „Нац. гірн. ун-т”. Д. : Держ. ВНЗ „НГУ”, 2011. 356 с
25. Сисоєва І. Контроль якості надання аудиторських послуг. *Економіка та держава*. 2021. Т. 1. С. 104–107. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2021.1.104>. (0,65 д.а.).
26. Сисоєва І. Особливості аудиту у країнах європейського союзу. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. Т. 3. С. 26–31. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2021.3.26>.
27. Сисоєва І. Екологічні, соціальні та управлінські питання (ESG) як імператив для бізнесу в умовах пандемії. *Агросвіт*. 2021. Т. 4. С. 31–37. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2021.4.31>.
28. Сисоєва І., Гриник О., Погріщук О. Соціальна складова обліку та її використання в аудиті. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. Т. 5. С. 24–32.
29. Sysoieva, I., Zagorodniy, A., Pylypenko, L., Tomilin, O., Balaziuk, O., & Pohrishchuk, O. Analysis of potential risks of audit of agricultural enterprises. *Agricultural and resource economics: international scientific e-journal*. 2021. Vol. 7(1). P. 164–191. URL: <https://doi.org/10.51599/are.2021.07.01.09>.
30. Sysoieva I., Miklukha O., Pozniakovska N., Balaziuk O., Miklukha O., Akimova L., Pohrishchuk B. (2021). Social innovations in the educational space as a driver of economic development of modern society. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*, 3(38), 538–548. <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v3i38.237486>
31. Halyna Pohrishchuk, Volodymyr Semtsov, Nataliia Dobizha, Anatolii Kucher, Inna Sysoieva. Conflictological Model of Institutionalization of Economic Processes in the Agriculture. *TEM Journal*. Volume 10, Issue 4, Pages 1813-1821, DOI: 10.18421/TEM104-44, November 2021
32. Kucher A., Kucher L., Sysoieva I., Pohrishchuk B. Economics of soil erosion: case study of Ukraine. *Agricultural and Resource Economics*. 2021. Vol.7. No.4. Pp.27–41. <https://doi.org/10.51599/are.2021.07.04.02>
33. Сисоєва І. М., Добіжа Н. В. (2021) Особливості здійснення державного фінансового контролю в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 18. С. 11–18. DOI: [10.32702/2306-6814.2021.18.11](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2021.18.11)
34. Сисоєва І.М., Домбровська Н.М. Основні аспекти нефінансової звітності. *Ефективна економіка*, 2022 випуск 6 <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/94/96>